

Pikaajalise COVID-19 mõju hindamine ravimite kasutuse ja tervishoiu kontaktide kaudu

Bakalaureusetöö kokkuvõtte eesmärkide saavutamisest
Kaarel Vesilind
14.06.2022

Töös saavutati taotluses püstitatud eesmärgid osaliselt. Minu töö fookusesse jäi ravimite tarvitamine. Diagnoose ja sümptomeid ma oma töös ei vaadelnud, sest märtsis 2022 kaitses Anna Tisler oma uurimisrühmaga läbiviidud magistritööd teemal "Post-acute sequelae of COVID-19 among hospitalized patients in Estonia: nationwide matched cohort study", mis keskendus täpselt pika covid'i sümptomitele.

Taotluses püstitatud eesmärgid ning nende saavutamine täpsemalt:

- Kas ja kuidas muutub tervishoiusüsteemi kasutus pärast COVID-19 läbipõdemist?
 - Kas COVID-19 läbipõdemine suurendab kontakte tervishoiusüsteemiga?
 - Covid-19 läbipõdemine suurendab arstivisiitide (outpatient) arvu 7% võrra võrreldes hingamisteede haiguste põdemisega. Haiglavisiitide (inpatient) arvu puhul erinevust ei ole.
 - Kas suurenevad teatud kindlat tüüpi kontaktid tervishoiusüsteemiga?
 - Jah, tavaliste arstivisiitide arv tõuseb. Täpsemalt visiidi tüüpi töös ei vaadelnud.
 - Kas kirjutatakse välja rohkem retseptiravimeid?
 - Jah kirjutatakse. Peamiselt kirjutatakse välja erinevaid närvisüsteemi ja südame-veresoonkonna ravimeid. Samuti osasid hingamissüsteemi ravimeid.
- Kas suudame raviarvete diagnooside põhjal tuvastada praeguseks teadaolevaid pikaajase COVID-i sümptome (näiteks väsimus, uneprobleemid, ..)?
 - Töös ei vaadelnud diagnoose ja sümptomeid. Ravimite tarvitamise analüüs näitas, et tarbitakse palju ravimeid juba teadaolevate sümptomite ravimiseks.

- Kas suudame kõikide diagnooside/ravimite hulgas leida uusi seoseid COVID-i läbipõdemisega?
 - Jah, uusi seoseid tekkis, kuid töös välja ei toodud. Plaanis on töö tulemused artiklina publitseerida ning selleks on plaan vaadata tulemused arstidega üle ning teha kliinilisi järeldusi.

- Milline metoodika on parim ülaltoodud küsimustele vastamiseks?
 - Enese vastu kontrollitud uuring (ingl self controlled case series), kus võrreldakse igat inimest perioodiga enne Covidit. Sellega seoses on kallutatused viidud minimaalseks.